

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion**

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Vlas Elena în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

SEMENIUC Edgar XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.10.2018 – 02.11.2018;

Instanța de apel: 20.11.2018 – 30.01.2019;

15.01.2020 – 22.07.2020;

Instanța de recurs: 15.04.2019 – 12.11.2019;

19.09.2020 – 18.11.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț sediul Briceni din 02 noiembrie 2018, cauza fiind examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, Semeniuc Edgar a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 7 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Lunga Margareta, a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea din contul lui Semeniuc Edgar în beneficiul lui Lunga Margareta suma de 60.000 lei cu titlu de prejudiciu material. Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 24.668 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Semeniuc Edgar la 01 aprilie 2018 aproximativ la ora 14:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu concentrația de alcool în aerul expirat de 0.91 mg/l alcool, aflându-se în gospodăria lui Lunga Dumitru, situată în XXXXX, în urma unui conflict cu Lunga Victor, având intenția de a-l omorî pe acesta, i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea binotoracului stâng spațiu intercostal III pe linia

medio-claviculară, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.201819C0066 din 03.04.2018, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora Lunga Victor a decedat pe loc.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de succesorul părții vătămate, Lunga Margareta, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătorei Chișinău.

3.1 Procurorul a solicitat în apelul său casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Semeniuc Edgar să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată și modificată de succesorul părții vătămate, Lunga Margareta să fie admisă integral, cu încasarea de la Semeniuc Edgar în beneficiul lui Lunga Margareta prejudiciul material în sumă de 60.000 lei. Încasarea din contul lui Semeniuc Edgar a cheltuielilor judiciare în sumă de 24.668 lei.

În argumentarea cerințelor sale apelantul a invocat că, prima instanță la stabilirea pedepsei penale nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de Semeniuc Edgar, fapt care contravine prevederilor art. 7, 61 alin. (2), 75 alin. (1) Cod penal. Astfel, prima instanță nejustificat a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, fiind o pedeapsă în opinia sa prea blândă.

Instanța în partea descriptivă a sentinței nu a indicat nici un motiv sau careva circumstanțe excepționale ale cauzei, de care a ținut cont la argumentarea faptului din ce cauză la stabilirea pedepsei pentru omor intenționat, pedeapsa cu închisoarea inculpatului a fost coborâtă până aproape de limita minimă, și anume de 7 ani. În speță pedeapsa nu va realiza scopul de restabilire a echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, astfel nu vor fi realizate obiectivele legii penale.

Totodată, dispunând condamnarea lui Semeniuc Edgar în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, instanța neîntemeiat a respins demersul acuzatorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume raporturi de expertiză judiciară și testarea alcooscopică cu aparatul Drager, în total suma de 24.668 lei.

Cu referire la prevederile art. 227 alin. (1), (3), 229, 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, procurorul a indicat că, cheltuielile judiciare nu se pot confunda cu despăgubirile civile, acestea din urmă putându-se acorda numai în măsura în care infracțiunea a produs pagube materiale. La materialele cauzei penale au fost anexate probe certe, care dovedesc suportarea cheltuielilor judiciare în sumă de 24.668 lei, însă instanța de judecată nu a dat apreciere acestui fapt.

3.2 Succesorul părții vătămate, Lunga Margareta a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care lui Semeniuc Edgar să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră. În motivarea apelului înaintat, a invocat că, inculpatul a săvârșit o faptă prejudiciabilă care se califică ca una deosebit de gravă, însă instanța a aplicat o sancțiune prea blândă în coraport cu fapta comisă.

Ca rezultat al infracțiunii au rămas doi copii minori fără tată și fără unicul întreținător. Prima instanță nu a motivat soluția prin aplicarea unei pedepse mai blânde. Fapta săvârșită de către inculpat are un impact foarte mare, prin faptul că, la moment în societate se atrage o atenție sporită asupra infracțiunilor de omucidere. Or, astfel de acțiuni trebuie pedepsite cu sancțiunea cea mai aspră, în speță, privarea de libertate pe un termen maximum posibil

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 ianuarie 2019, au fost admise apelurile procurorului și Succesorul părții vătămate, Lunga Margareta, casată sentința în latura penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Semeniuc Edgar recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. În rest sentința s-a menținut.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, deși prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de prezența circumstanțelor atenuante pe caz, neîntemeiat a aplicat pedeapsa sub limita minimă stabilită de sancțiunea articolului respectiv, fără a ține cont de faptul că a comis infracțiunea cu intenție directă, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, fapt care contravine prevederilor art. 7 Cod penal.

Instanța de apel a concluzionat că, în privința inculpatului urmează a fi aplicată o pedeapsă mai aspră, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cu privire la solicitarea procurorului în latura acțiunii civile înaintate de către succesorul părții vătămate, Lungu Margareta, cu încasarea de la Semeniuc Edgar în beneficiul lui Lunga Margareta suma prejudiciului material în mărime de 60.000 lei, instanța de apel nu s-a expus, deoarece Lunga Margareta în instanța de apel, nu are careva pretenții față de inculpat de ordin material.

Cu referire la argumentul invocat în cererea de apel de către acuzator, privind încasarea de la Semeniuc Edgar în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în sumă de 24.668 lei, instanța de apel a indicat că, apelantul nu a indicat în temeiul cărei prevederi legale instanța de judecată ar fi obligată să încaseze sumele date de la inculpat, în cererea de apel fiind indicat doar că cerința respectivă este întemeiată pe prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală. Totodată, legiuitorul a stipulat

expres în art. 229 alin.(1) Cod de procedură penală, că, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

A fost considerat neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a sumei de 24.668 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru întocmirea rapoartelor de expertiză judiciară și testarea alcooscopică cu aparatul Drager.

În continuare, cu trimitere la prevederile art. 143 alin. (1) pct. 6), alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a notat că, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat.

În speță, efectuarea expertizelor judiciare pentru constatarea circumstanțelor cauzei, a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea determinării încadrării juridice a faptei, acțiuni ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

6. Ne fiind de acord cu decizia, procurorul în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, poziția instanței de apel privind neîncasarea de la Semeniuc Edgar în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 24.668 lei, suportate pentru efectuare expertizelor medico-legale este neargumentată.

La fel, în susținerea poziției sale, procurorul a făcut referire la prevederile art. 142 alin. (1), 227 alin. (1) 228 alin. (3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2019, s-a admis recursul ordinar declarat de procuror, s-a casat parțial decizia în partea neîncasării cheltuielilor de judecată și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate s-au menținut.

8. În motivarea deciziei, Colegiul a menționat că, recursul este întemeiat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de faptul că instanța de apel a menținut sentința prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului privind încasarea de la Semeniuc Edgar a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 24668 lei.

Colegiul penal verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, a constatat că instanța de apel, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde întru totul motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de apel l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Semeniuc Edgar, totodată a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 24.668 lei,. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că „...în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat. În speță, efectuarea expertizelor judiciare pentru constatarea circumstanțelor cauzei, a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea determinării încadrării juridice a faptei, acțiuni ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării...”, astfel considerând necesar respingerea apelului procurorului.

La soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizei judiciare, instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art. 229, 143 Cod de procedură penală, a omis faptul că art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, prevede că, cheltuielile judiciare cuprind și sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

La fel, instanța de recurs a menționat că, prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art. 108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, a reținut că alin. (1) art. 143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, care corespunde situației din speță, deoarece pentru a stabili gradul de gravitate a leziunilor corporale a părții vătămate, era necesară efectuarea expertizei.

9. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2020, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței parțial în latura cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a încasat de la inculpat în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 24.668 lei.

10. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a considerat întemeiată cerința acuzatorului de stat referitor la încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 24.668 lei, fapt pentru care a dispus casarea sentinței în această parte, cu pronunțarea unei soluții noi în sensul celor solicitate. În susținerea acestei concluzii și cu referire la prevederile art. 227 alin. (1), 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a menționat că, prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art. 108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, s-a reținut că alin. (1) art. 143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, care corespunde situației din speță, deoarece pentru a stabili gradul de gravitate a leziunilor corporale a părții vătămate, era necesară efectuarea expertizei.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Vlas Elena în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie scutit de cheltuielile judiciare în mărime de 24.668 lei.

În motivare recurenta invocă prevederile art. 227 - 229 Cod de procedură penală, menționând că cheltuielile judiciare încasate au fost efectuate în scopul calificării corecte a faptei comise și încadrării juridice, fiind efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Normele procedurale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare. În baza art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute de alin. (1) se face din contul statului.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurenta face trimitere la temeiul

de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia sunt pasibile contestării cu recurs ordinar hotărârile adoptate de instanța de apel în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În general, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că, la etapa judecării cauzei de către instanța de apel s-au încălcat prevederile legii procesual-penale, și nici un indiciu nu poate sugera recurentului precum că, chestiunea de apreciere a probatoriului ar putea constitui în sine o eroare de drept care să se subscrie măcar unuia din cele 5 subpuncte ale pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Ținând cont de cele menționate, apărătoarea critică doar încasarea cheltuielilor judiciare pe care Curtea de Apel le-a încasat din contul inculpatului, astfel colegiul se va expune în continuarea pe aceste motive

Afirmația recurenteii precum că instanța de apel nefondat a încasat suma de 24.668 lei de la inculpat, Colegiul penal reține ca fiind argumentată poziția instanței de apel, deoarece, potrivit art. 227 Cod procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală și aceste cheltuieli judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, iar conform alin. (2) art. 229 Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

În cazul supus judecării, cheltuielile judiciare în sumă de 24.668 lei au fost suportate de stat pentru efectuarea expertizelor judiciare. nr. 201819C0066 din 03.04.2018 - 4498 lei, nr. 201819P0142 din 03.04.2018 - 128 lei, nr. 34/12/1-R-1907 din 11.05.2018 – 1680 lei, nr. 201805O0138 din 14.05.2018 – 8820 lei, nr. 201808M0084 din 05.07.2018 – 7620 lei, nr. 201837A0136 din 27.09.2018 – 1862 lei și testarea alcooscopică cu aparatul Drager - 30 lei.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, astfel, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

De menționat că, cauza penală a fost examinată de instanța de recurs referitor la neîncasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată, și a argumentat concluzia privind remiterea cauzei la rejudecarea și casarea parțială în latura cheltuielilor judiciare.

Astfel, instanța de apel corect a conchis necesitatea încasării cheltuielilor judiciare de la inculpat în folosul statului, concluzie pe care o preia în deplină măsură instanța de recurs.

În final, Colegiul consideră oportun de a se referi și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei. Or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (a se vedea în acest sens cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar sunt vădit neîntemeiate.

14. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Vlas Elena în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe SEMENIUC Edgar XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 decembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion